

Problémové oblasti světa

Podmínky klasifikace

- **Účast** - 80 %, 50-79% účast referát navíc, pod 50 % komisionální zkouška
- **Testy** (váha 1,00) – nutno absolvovat všechny testy, v případě absence je nutno si je doplnit, jinak bude klasifikováno 5 (student se sám musí přihlásit)
- **Referáty** (váha 0,25)
- **Povinná četba** – odevzdaná anotace (váha 1,00), poté ověřováno v testech

Referáty

- Aktualita k probíranému tématu/regionu – dopředu určení jedinci
- Tištěná podoba v libovolné podobě a formátu
- Prezentace v libovolné podobě a formě v délce max. 5 min.

POVINNÁ ČETBA

Edward Lucas – Nová studená válka (1.pololetí)

Karel Černý – Svět politického islámu (2.pololetí)

Upozornění

- V případě nepřítomnosti z důvodu nemoci musí být anotace či referát zaslána do 12.00 daného dne, tj. před seminářem.
- Pokud student nesplní povinnosti v předem stanovené datum bude klasifikován 5 (s váhou 1,00)
- Neodevzdá-li do týdne, bude klasifikován druhou 5 (s váhou 1,00) a povinnost po něm již nebude dále vyžadována
- Udělené nedostatečné nelze dodatečným splněním povinností vymazat.

Politická geografie

- Část geografie zabývající se **politickými vztahy v prostoru** i samotným vztahem mezi **politikou a prostorem**
- Řeší například vztahy mezi státy (konflikty), organizaci státu (státní uspořádání, volby), vliv politiky na utváření prostoru (státní hranice), nebo vliv geografických faktorů na politiku (naleziště diamantů, přístav).

Objekt zájmu PG

- **Politické regiony** (makroregiony, státy, okresy) či **politické entity** (integrační seskupení, nadnárodní firmy, teroristé, ekologisté 😊)
- Typická témata: ozbrojené konflikty, enviromentální politika (ekologie, udržitelný rozvoj), demografie (demografická exploze, etnická struktura), rozvojová problematika (vztah sever x jih)

Geopolitika

- Část politické geografie (někdy synonymum) – zabývá se významem a vlivem jednotlivých států a mezinárodních organizací a jejich vzájemnými vztahy
- Typická témata: politická organizace světa, politická hegemonie, sféry zájmů
- Adjektivum **geopolitický** (vliv, problém, postavení, uspořádání, apod.) většinou odkazuje na mezinárodní politiku

Ozbrojený konflikt

- **Ozbrojený konflikt** čili válka je stav organizovaného násilí mezi dvěma nebo více skupinami lidí.
- Realpolitický přístup považuje konflikt za přirozenou součást vývoje společnosti.
- Nejlépe je tento přístup vyjádřen parafrází, že „válka je pokračování politiky jinými prostředky“ (Karl von Clausewitz).

Klasifikace konfliktů I.

Dle prostoru:

- **mezistátní** – mezi dvěma nezávislými státy
- **extrasystémové** - války in proxy, terorismus, válka proti Tálibům a Al Kaidě, válka proti narkomafii
- **vnitrostátní** – boj o moc či nové uspořádání mezi dvěma skupinami uvnitř jednoho státu

Klasifikace konfliktů II.

Dle rozsahu:

- **Globální** – týká-li se více států z více regionů
- **Regionální** – týká-li se více států v rámci regionu
- **Lokální** – týká-li se dvou států či probíhá v rámci jednoho státu

I nejzapadlejší lokální konflikty jsou v dnešní době globalizované

Klasifikace konfliktů III.

Dle příčin:

- **politické** faktory – politické represe, slabost moci
- **ekonomické** faktory - chudoba, přírodní zdroje
- **kulturní** faktory – etnické/náboženské
- **geografické** faktory – poloha, demografie
- **geopolitické** faktory - imperialismus

Nikdy není jedna, ale kombinace více příčin

Konflikty 1945-90

- Převažují **dekolonizační** války (Afrika, Asie)
- Války **ideologické** – vedené většinou in proxy - vycházející z podstaty studené války mezi USA a SSSR
- Častější byly **mezistátní** konflikty

Konflikty po roce 1990 I.

- Převládají **separativní** války vyplývající z nárůstu nacionalismu, tj. **války za identitu** (oblast býv. SSSR a Jugoslávie, ale také Asie)
- Války o **přírodní zdroje** – vyplývající ze zrychlení globalizace a rostoucího významu Číny, Indie a dalších regionálních velmocí, tj. **neokolonialismus**
- Války **extrasystémové** – proti státu stojí neformální protivník, není jasná bojová linie a často ani jasný cíl

Konflikty po roce 1990 II.

- Rozšířenější jsou **guerillové války** a **terorismus**
- Používají se **nové zbraně** (bezpilotní letadla, satelitem řízené střely, na dálku odpalované bomby, sebevražední atentátníci)
- Rozšířenější jsou **žoldnéřská vojska** a **dětský vojáci**
- Nově jsou definovány např. **kyberválky** (napadání informačních systémů)

Konflikty po roce 1990 III.

- Války pro válku – **warlord** ovládající své teritorium uvnitř státu udržuje permanentní válku s cílem zisku (bývají nejbrutálnější, neb záměrně do konfliktu zatahují nevinné civilisty, např. **krvavé diamanty**).
- **Svatá válka** jako reakce na společenskou modernizaci (islámský terorismus)

Konflikty po roce 1990 IV.

- **Prolongace konfliktů** – války se prodlužují, čemuž přispívá i globalizace a rozvoj informačních sítí (rychlé šíření informací a technologií)
- Ilegální obchody s nerostnými surovinami, drogami i technologiemi, globalizovaný finanční trh, činnost *neprůhledných* nadnárodních firem